

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»
Педагогічний факультет**

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПРАКТИКУМ З ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В ІНКЛЮЗИВНОМУ
СЕРЕДОВИЩІ**

Освітня програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Протокол № 2 від 19.10.2021

м. Івано-Франківськ – 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Практикум з організації освітньої діяльності в інклюзивному середовищі
Освітня програма	Дошкільна освіта
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	Магістр
Статус дисципліни	
Курс/семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт Дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу: Засвоєння теоретико-методологічних, нормативно-правових та організаційно-методичних засад інклюзивної освіти. Система освіти, що передбачає надання освітніх послуг в умовах закладу дошкільної, загальної середньої освіти і базується на принципі забезпечення права дітей на освіту та права здобувати її за місцем проживання отримала назву інклюзивної освіти. Впровадження інклюзивної освіти в заклади дошкільної освіти в нашій країні, зумовили потребу в підготовці вихователів закладів дошкільної освіти до організації освітньої діяльності в інклюзивному середовищі та необхідність ввести в систему професійної підготовки дисципліну «Практикум з організації освітньої діяльності в інклюзивному середовищі»

Завдання курсу:

- сформувати усвідомлене розуміння основних положень інклюзивної освіти в середовищі закладу дошкільної освіти;
- виробити навички командної роботи при навчанні та вихованні дітей з особливими освітніми потребами;
- забезпечити досконале володіння стратегіями взаємодії з батьками дітей з особливими освітніми потребами;
- сформувати навички індивідуального і диференційованого розвитку дітей дошкільного віку;
- виробити усвідомлення необхідності постійної самоосвіти, саморозвитку, поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки.

Компетентності:

ПК. Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність працювати в команді.

КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

КС-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

КС-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.

КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема,

інклюзивної освіти.

КС-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

КС-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.

Програмні результати навчання:

ПР-01. Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

ПР-02. Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПР-03. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів.

ПР-04. Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.

ПР-05. Організовувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.

ПР-06. Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.

ПР-07. Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти

ПР-08. Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень

ПР-09. Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.

ПР-10. Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

ПР-11. Організовувати харчування, медичне обслуговування, оздоровлення дітей.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	1. Інклюзивна освіта як модель соціального устрою: генезис, понятійно-термінологічні визначення та основні принципи.	Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.	Укласти курикулум (базові поняття дисципліни). Експрес опитування.
2	Механізми забезпечення інклюзивної освіти у міжнародних документах і законодавстві. Національне законодавство у сфері інклюзивної освіти.	Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності. Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень	Здійснити порівняльний аналіз основних положень ідображених у міжнародних документах, які регламентують право на інклюзивну освіту. Результати відобразити в таблиці. Висновки обґрунтувати.

3	Дитина, що потребує особливої освітньої підтримки, як суб'єкт інклюзивної освіти.	<p>Організувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.</p> <p>Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.</p>	Розробити план-конспект виховного заходу з метою соціалізації дитини, що потребує особливої освітньої підтримки.
4	Команда психолого-педагогічного супроводу дитини, що потребує особливої освітньої підтримки.	Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень	Підготувати перелік документації асистента вихователя в інклюзивній групі (оформити в презентації).
5	Індивідуальна програма розвитку дитини, що потребує особливої освітньої підтримки.	Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.	Розробити план інформативної бесіди з батьками дитини, що потребує особливої освітньої підтримки та анкету для батьків.
6	Додаткові освітні послуги в інклюзивному освітньому середовищі.	Організувати харчування, медичне обслуговування, оздоровлення дітей.	Підготувати комплекс вправ для зняття втоми дитини, що потребує особливої освітньої підтримки під час роботи на занятті в ЗДО.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Семінарське заняття	40
Лабораторне заняття	-

Самостійна робота	5
Індивідуальне завдання	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
-----------------------------------	--

Література:

1. Аніщук А. М. Інклюзивна освіта : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Дошкільна освіта» Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2016. 227 с. URL: <http://lib.ndu.edu.ua/dspace/handle/123456789/53>
2. Асистент учителя в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник / Н. М. Дятленко, Н. З. Софій., О. В. Мартинчук, Ю. М. Найда, під заг. ред. М. Ф. Войцехівського. Київ: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 172 с. URL: http://nmcio.ippo.kubg.edu.ua/wpcontent/uploads/2015/05/Assist_teacher_4_All_print.pdf
3. Білозерська І.О. Деякі аспекти формування батьківської компетентності у родинах, що мають дітей з порушеннями розвитку. Психолого-педагогічний супровід навчання дітей з порушеннями розвитку. Київ, 2016. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=oop_2010_1_8
4. Будник О. Б. Інклюзивна освіта : навчальний посібник. Івано-Франківськ : ПП Бойчук А.Б., 2015. 152 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/2292.pdf>
5. Веремчук А.П., Хом'як О.А. Інноваційні технології навчання дітей з особливими освітніми потребами. *Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Вип. 1 (5)*. Умань, 2021. С. 71-78. URL: <http://ppsh.udpu.edu.ua/article/view/235185>
6. Інклюзія в ЗДО / Л.А. Швайка, упорядн. Харків. Вид. група «Основа», 2019. 144 с.
7. Колупаєва А.А., Таранченко О.М. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навчально-методичний посібник. Харків : Вид-во «Ранок», 201. 304 с. URL: http://uondmr.at.ua/00/navchannja_ditej_oop_v_osvitnomu_seredovishhi_posi.pdf
8. Хом'як О. А., Семенюк М.Ф. Умови організації інклюзивної освіти дітей дошкільного віку. *Вісник науково-дослідної лабораторії «В.О. Сухомлинський і школа XXI століття» за матеріалами III Міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасні інноваційні технології у дошкільній освіті» (м. Умань, 21–22 травня 2021 р.)*. Вип. 14 / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, ф-т дошк. та спец. освіти ; [голов. ред. проф. В.М. Кушнір ; відп. за вип.: Н.І. Скрипник, О.Л. Мікаелян]. Умань : ВПЦ «Візаві», 2021. С. 154-157

6. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти м. Івано-Франківськ вул. Бандери, 1 каб. 302 тел. 0978691513 https://kttmdiso.pnu.edu.ua/ ktmdo@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	к.п.н., доц. Кравець Надія Степанівна
Контактна інформація викладача	+80978691513 kravets.nadiia@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічна доброчесність осіб, що навчаються та працюють в університеті, регламентує низка нормативних документів, а саме: - Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». - Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». - Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за адресою: https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019). Ознайомитися з положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання («Положення про порядок організації та

	<p>проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/pol/ozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Навчання передбачає високий рівень пізнавальної активності, ініціативності, дотримання норм та правил професійної етики майбутніх фахівців «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів закладів вищої освіти»</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/pol/ozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.</p>
Неформальна освіта	<p>Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra.</p> <p>Можливість зарахування неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019)</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/819_29.11.2019.pdf</p>

Викладач _____ Кравець Н.С.